

A szentmise

Mit jelent ez a cselekmény: szentmise? A lényege: Krisztus vér nélküli áldozatának bemutatása.

A szentmise első fele, az igeliturgia nagyságrendileg egyezik protestáns testvéreink igeliturgiájával. A második fele azonban egy olyan pluszt ad, melyben Krisztus áldozatának vér nélküli megisméltése zajlik, majd a végén a Kenyér és Bor színe alatt rejtőző Jézus Krisztus látogat el hozzánk a szentáldozásban.

Ha szentmisére megyek, hogyan kell készülnöm, mire kell készülnöm?

Mindenképpen törekednem kell arra, hogy a szentmisére idejében odaérkezzek, mert lélekben rá kell készülnünk erre a csodálatos misztériumra. És ez sietve, késve nem fog sikerülni. Zavarni szokott, ha olyan templomba érkezem, ahol a hívek a gyülekezés közben beszélgetnek, zibonganak. Úgy viselkednek, mint akik nincsenek tudatában annak, hogy a Tabernákulum zárt ajtaja mögött ott várakozik Jézus Krisztus az Oltáriszentségben, és ha idejében érkezem, akkor nem a mellém ülő hívő társammal kellene foglalkoznom, hanem egyedül Jézus Krisztussal, vele kellene imádságban beszélgetnem. Hiszen ő vár rám, várja, hogy örömet és bánatomat osszam meg vele. Már annak is örül, ha a szentmise előtt néhány percig beszélgetek vele, pláne, ha a szentáldozás után a szentmise végéig még néhány percig ott tudok maradni, beszélgetni vele. A hívő társammal a templom falain kívül kellene beszélgetnem, egy megbeszélte időpontban egy találkozás keretei között, vagy a szentmise után, amikor kiléptem a megszentelt térből, a templomból – de nem a megszentelt térben! A legrosszabb, ha a templomban beszélgetek, mert ezzel leszoktatom magamat és hívő társamat is arról, hogy Jézussal beszélgessek ott, a megszentelt térben. Arról nem is beszélve, hogy zavarom azon hívő társamat, aki valóban Krisztussal akar beszélgetni csendben, meghittent!

Tehát amint az köztudomású, Jézus Krisztus a Tabernákulum csendjében ott vár mindannyiunkat éjjel-nappal. És mivel ő, akiért épült a templom, ott tartózkodik, ezért amikor belépek a templomba természetes, hogy hódolatom jeléül a Tabernákulum felé fordulva térdet hajtok, nem csak bólintgatok, vagy pukedlizek. Akik valamilyen fizikai ok miatt nem tudnak térdet hajtani, azok nyilván csak

tiszteletteljes meghajlással tudják üdvözölni az Urat – így is ki lehet fejezni a tiszteletet.

A szentmise elején bűnbánatunk kifejezésként mondjuk a „Gyódom a mindenható Istennek...” kezdetű imát. Ebben számomra a Tengernek Csillaga XVII/2. 2. oldalán leközölt gondolatok óta egyértelmű, hogy a három mellverés a köszívem meglágyítását, a megkeményedésének „szétverését” mutatja, arra utal. És valóban szívemnek meg kell nyílnia Isten kegyelmére, hiszen máshogy nem tudok méltó módon részt venni a szentmisén.

A „Dicsőség...” helyett néhány esetben népéneket énekeltenek velünk, mely esetben engem zavar az, hogy ilyenkor nem hangzik el a Doxológia. Ha népének van, akkor utána el lehet mondani a Doxológiát, az Isten dicsőítését. Nagyon szépen fel van építve a szentmise dramaturgiai szempontból is. Érdemes időnként ebbe belegondolnunk!

Az olvasmány(ok) és az evangélium, illetve a tanítás után következik Krisztus vér nélküli áldozata. Itt lehet és célszerű nekünk is aktíván részt venni a szentmisében oly módon, hogy mi is oda ajánljuk az átváltoztatáshoz az akkor éppen minket foglalkoztató dolgokat, szeretteinket, gondjainkat, örömünkért mondott hálaikat. És próbáljunk minél jobban odafigyelve elmélyedni a szent liturgiában! Egy ideje igyekszem a Sanctus ideje alatt már térdelni, hiszen a Szentek Szentjének zengett dicsőítő éneket valóban térden állva illő, hogy énekeljük/mondjuk. És utána következik a szentmise csúcspontja: az átváltoztatás. A pap átváltoztató szavai hatására – a pap lelkiségétől függetlenül – megjeleni Jézus Krisztus az oltáron. Minden szentmisében valamilyen módon megisméltődik Betlehem csodája. Az utóbbi években, ha tehetem, igyekszem térden maradni az átváltoztatás után, hiszen a szentmise további 10-15 percében az Oltáron ott van Jézus Krisztus, tulajdonképpen szentségimádáson veszek részt. Különösen arra a mozdulatra gondolok, amikor a pap felmutatja Jézust a Miatyánk elimádkozása előtt.

A Miatyánk imádkozása közben, illetve utána engem zavar, ha kezet kell fognom a mellettem állóval, hiszen a szentmise az számomra – és minden hívő társam számára – egy személyes részvétel Krisztus vér nélküli áldozatában. Ott nincs helye a szomszédossal való kézfogásnak, összerosolygásnak, ezek komoly figyelem elterelő műveletek, melyek nagyon nehezé teszik a gondolati visszatérést a

szentmise lényegéhez, ahhoz, hogy Krisztus jelenlétére figyeljek, arra összpontosítsak, hogy a szentáldozásra lelkileg felkészült legyek azon csodára, hogy Krisztust magamhoz vehetem, hogy valóban, igazán lelkem mélyéig átérezhessem azt a csodát, hogy Krisztus az Oltáriszentségben meglátogat engem, méltatlan szolgáját! A szentmisének ez a csúcspontja, tetőpontja, hogy az oltáron ott van az Oltáriszentség. Az oltáron a Szentség, az Oltáriszentség! Minden erőmmel arra kell törekednem, hogy a figyelmem oda összpontosuljon – hiszen mindig kalandozik az ember gondolata. Ezért zavaró, ha ilyenkor a mellettem állókkal kell foglalkoznom! Jézus valós jelenlétével történő találkozásom előkészítéséhez jól segít a régi rítusú szentmiséből átemelt cselekmény, mely szerint az „Uram, nem vagyok méltó...” kezdetű imát háromszor egymás után kellett elmondani. A harmadikra már valóban úgy érzi az ember, hogy méltatlan szolgál, mely szükséges és megfelelő hozzáállás ahhoz, hogy kellő tisztelettel járuljak szentáldozáshoz.

Az utóbbi időben – mivel elég lehetetlen térdelve, nyelve áldozni – igyekszem legalább annyit tenni, hogy amikor már csak egy vagy két ember van előttem, akkor térdet hajtok Jézus Krisztus előtti hódolatomként – mely lelkemnek tudat alatt inkább szükséges, mint bármi más szempontot figyelembe véve. Hiszen minden esetben igaz, hogy a külsőség és a lelki életem oda-vissza hatnak egymásra. Ezért igyekszem a hétköznapitól eltérően például legalább fehér ingben menni szentmisére minden vasárnap. Az ilyen kis apróság is hat a lelkünkre – akár bevalljuk ezt magunknak, akár nem.

Milyen csodálatos a szentáldozás után még minél hosszabban elbeszélgetni Jézus Krisztussal, aki akkor, ott meglátogatott valóságosan. Kívánom, hogy minél több hívő társamnak legyen minél több és szebb élménye a szentmise kapcsán! Kívánom, hogy minél többen minél több hétköznapi szentmisén is részt tudjunk venni nyitott szívvel, lehetőleg mindig készen Isten kegyelmének befogadására!

Jánossy Gábor
(Tengernek Csillaga, XIX/2.)